

Leerlingen schrijven hun thema's op kaartjes die je in de klas bespreekt.

Waarom?

Kinderen hebben het recht om thema's die ze belangrijk vinden naar voor te brengen. Kinderen hebben ook het recht om hun mening en ervaringen te uiten en uit te wisselen.

Het doel van deze methodiek is: bij leerlingen thema's (ideeën, problemen of voorstellen) verzamelen die zij belangrijk vinden. Of je verzamelt informatie over de verschillende thema's die kinderen bezig houden. Of je wilt te weten komen hoe zij tegen een thema aankijken, wat zij er zich bij voorstellen en welke ideeën zij er rond hebben.

De essentie is dat iedereen de kans krijgt om een idee, bekommernis of voorstel op een kaart te schrijven. Om het leuker te maken, koppelen we er een spelelement aan.

Voor wie?

Leerlingen die kunnen schrijven. Dat kan met beperkte woorden (en zelfs schrijffouten).

Hoe lang?

50 minuten

Waarmee?

- > De inkleurposter die je verknipt in even veel gelijke delen als er groepjes (zes) zijn. Elk deel vormt een puzzelstuk.
- > Kaartjes: acht kaartjes per groepje, die samen het puzzelstuk vullen
- > Eén balpen per groepje (zes in totaal)
- > Een dobbelsteen (eventueel met de woorden 'mee weten', 'meedenken', 'meepraten', 'meebeslissen', 'meedoen', 'Joker')

* Deze werkvorm werd ontwikkeld door het Centrum Informatieve Spelen in het kader van het schoolparticipatieproject

- > Naamkaarten om de groepen aan te duiden, met dezelfde woorden of cijfers (6 is dan de joker) als de dobbelsteen: 'mee weten', 'meedenken', 'meepraten', 'meebeslissen', 'meedoen'.
- > Dertien tafels en één stoel per leerling
Deze fiche gaat ervan uit dat je je klas opdeelt in zes groepjes. Daar kun je natuurlijk in variëren.

Aan de slag

Stap 0 - Voorbereiding: alles klaarzetten

Tafels herschikken

Stel de tafels op in een dubbele U: een buitenste U met zes 'achtertafels' en een binnenste U met zes 'voortafels'. Centraal in de U-vorm zet je een grote 'midentafel' (zie ook de tekening hierboven).

Materiaal verdelen

Op elke achtertafel leg je een puzzelstuk en een balpen. Op het puzzelstuk passen acht kaartjes. Op de midentafel liggen 48 van die blanco kaartjes. De dobbelsteen ligt in de opening van de U.

Stap 1 - Informeren over opzet en verloop: wat gaan we doen en hoe?

Eerst leg je uit wat jullie vandaag gaan doen en waarom jullie een spel gaan spelen. Wat wil je als leerkracht te weten komen? Daarna verduidelijk je wat je met de voorstellen en de informatie achteraf (samen) gaat doen. En wanneer.

Je wilt vooral weten welke problemen of ideeën er bij de leerlingen leven en je wilt dat op een leuke manier doen. Het spelelement is: zo snel mogelijk je puzzelstuk vol krijgen met geschreven kaartjes. Het groepje dat zijn puzzelstuk het eerst gevuld krijgt met kaartjes wint. Op de kaartjes schrijven de leerlingen problemen of haalbare ideeën voor de klas of de school. Daarna kies je samen een paar voorstellen om te onderzoeken of het kan en of iedereen er achter staat. Is dat oké? Dan maken we er samen werk van (zie ook hoofdstuk 3, 'Informeren over opzet en verloop', voor tips en aandachtspunten).

Stap 2 - Groepen indelen, groepsnamen en speluitleg geven: hoe kom je aan kaartjes?

Verdeel de leerlingen in zes groepjes. Elk groepje krijgt een voor- en een achtertafel. Eén kind zit aan de voortafel, de rest van de groep aan de achtertafel.

Elk groepje kiest een woord (of aantal ogen) van de dobbelsteen - mee weten, meedenken, meepraten, meebeslissen, meedoen: dat is hun groepswoord of groepsnaam. Zet een naamkaart op elke voortafel.

Leg de leerlingen uit hoe ze aan kaartjes komen:

- > De voorspelers (de leerlingen aan de voortafels) van elke groep gooien om de beurt met de dobbelsteen.
- > Komt de dobbelsteen tijdens jouw beurt op je groepswoord of op de joker terecht? Dan mag het kind dat aan de voortafel zit naar de midentafel lopen en daar een voorstel of probleem op een kaart schrijven. Per beurt mag je niet meer dan twee kaartjes invullen.
- > Ondertussen spelen de andere groepen verder: dobbelsteen doorgeven, gooien, niet op het groepswoord of niet op de joker = beurt overslaan, volgende groep gooit enz.
- > Gooit een groep zijn groepswoord of de Joker? Dan zit de tijd voor de leerling aan de midentafel erop. De voorspeler van een andere groep tikt de middenspeler weg, en die moet naar zijn eigen groep terug. Heb je nog maar één kaartje ingevuld? Dan mag je naar je groep maar één kaartje meenemen. Je bespreekt de kaart(en) met je groep en legt ze op het puzzelstuk.
- > De ploeg die het eerst haar puzzelstuk vol kaartjes heeft, wint.
- > De andere groepjes krijgen dan even veel blanco kaartjes (om hun puzzelstuk te vullen) en genoeg tijd om hun voorstellen nog op te schrijven.

Het is de bedoeling dat de groepsleden (terwijl ze wachten om aan de beurt te komen) samen nadenken over welke problemen, ideeën of voorstellen ze op de kaartjes gaan schrijven. Ze bereiden dus in hun groep de voorspeler voor, zodat die aan de midentafel snel twee kaartjes ingevuld krijgt.

Stap 3 - Alle kaartjes overlopen: wat staat er allemaal op?

Leg alle puzzelstukken met de kaartjes samen op de middentafel en bespreek ze met de hele klas. Elk groepje licht één voor één elk voorgesteld probleem, idee of voorstel toe.

- > Wat schreef jij?
- > Wat hoop je daarmee te veranderen?
- > Wat vind je daar zo belangrijk aan?
- > ...

Alle problemen, ideeën en voorstellen schrijf je op één blad.

Overloop op het einde nog eens alle thema's om zeker te zijn dat de genoemde thema's allemaal op papier staan. Dat is belangrijk voor later (een ander lesuur) als je bijvoorbeeld prioritaire thema's gaat kiezen om rond te werken.

Stap 4 - Stand van zaken opmaken: hoever staan we nu?

In stap 4 maak je samen een stand van zaken op. Daarna plan je het vervolg.

- > Waar staan we nu?
- > Wat moeten we nog doen?
- > Wanneer werken we verder?

Stap 5 - Evalueer samen de manier van werken

Ga in een korte nabespreking na wat de leerlingen ervan vonden.

Evaluatievragen

- > Deden alle leerlingen mee? Waarom/waarom niet?
- > Wat vond je ervan om via kaartjes en in groep je ideeën te uiten?
- > Hoe verliep het in de groepjes? Luisterden jullie naar elkaar? Waarom/waarom niet?
- > ...

Tips

Tips over vragen stellen, modereren en mogelijke valkuilen vind je in hoofdstuk 3 onder 'Ideeën, knelpunten en suggesties verzamelen' en onder 'Prioriteiten bepalen' (pagina 58-66).

Tips over samenwerken en afspraken maken met je leerlingen vind je in hoofdstuk 3 onder 'Informereren over opzet en verloop' (pagina 52-53).

Ofwel eindig je met een lijst van thema's, ofwel met een lijst van interpretaties, bedenkingen en suggesties rond één thema. In de twee gevallen onderzoek je wat haalbaar is en wat niet, en waarvan je met je leerlingen werk gaat maken. Zie daarvoor pagina 67-75.